RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusasja number	222-26/306631, 306569
Otsuse kuupäev	23.11.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	EK KV SPV3 OÜ vaidlustused Elektrilevi OÜ riigihangetes „Liinikoridoride hooldustööd Läänemaal nimipingetel 6–20 kV ja 35 kV“ (viitenumber 306631) (vaidlustusasi nr 222-26/306631) ja „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Lääne-Virumaal“ (viitenumber 306569) (vaidlustusasi nr 223-26/306569) hankemenetluste kehtetuks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, EK KV SPV3 OÜ, esindaja Erki Katkosild Hankija, Elektrilevi OÜ, esindajad vandeadvokaat Arne Ots ja advokaat Mari Mikson
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON
RHS § 197 lg 1 p 4 ning § 198 lg 3 alusel

1. **Jätta rahuldamata EK KV SPV3 OÜ vaidlustused riigihangetes „Liinikoridoride hooldustööd Läänemaal nimipingetel 6–20 kV ja 35 kV“ (viitenumber 306631) ja „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Lääne-Virumaal“ (viitenumber 306569).**

2. **Mõista EK KV SPV3 OÜ-lt Elektrilevi OÜ kasuks välja lepingulise esindaja kulud 1950 eurot (käibemaksuta).**

3. **Jätta EK KV SPV3 OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 10.03.2026 alustas Elektrilevi OÜ (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega läbiviidavat riigihanget „Liinikoridoride hooldustööd Läänemaal nimipingetel 6–20 kV ja 35 kV“ (viitenumber 306631).
04.03.2026 alustas Hankija avatud hankemenetlusega läbiviidavat riigihanget „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Lääne-Virumaal“ (viitenumber 306569) (mõlemad riigihanked koos edaspidi nimetatud Riigihanked). Riigihangetes esitas pakkumuse teiste hulgas ka EK KV SPV3 OÜ.

2. 09.10.2026 otsusega tunnistas Hankija Riigihangete hankemenetlused kehtetuks.

3. 19.10.2026 (puudused kõrvaldatud riigilõivu laekumisega 23.10.2026) laekusid Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) EK KV SPV3 OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustused Riigihangete hankemenetluste kehtetuks tunnistamise otsuste peale.
Vaidlustused hõlmasid veel kahte riigihanget: „Liinikoridoride laiendus- ja hooldustööde teostamine Harjumaal, Järvamaal, Tallinna ja Maardu linnas ning Viimsi vallas“ (viitenumber 304161) ja „Liinikoridoride laiendus- ja hooldustööde teostamine Pärnumaal, Raplamaal ja Viljandimaal“ (viitenumber 304183), kuid nende kohta on vaidlustuskomisjon teinud vaidlustuste läbi vaatamata jätmise otsused vastavalt 27.10.2026 ja 18.11.2026.
Isegi kui vaidlustus tuleb esitada igas riigihankes eraldi, võib vaidlustuskomisjon RHS § 190 lg 10 alusel liita vaidlustused ühte menetlusse (kui esitatud on mitu vaidlustust, milles on samad vaidlustaja ja hankija). Vaidlustuskomisjon liidab vaidlustused Riigihangetes üheks vaidlustusasjaks nr 222-26/306631, 306569.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 02.11.2026 kirjaga nr 12.2-10/222 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 05.11.2026 ja neile vastamiseks 10.11.2026.
Vaidlustuskomisjon pikendas 10.11.2026 e-kirjaga vastamiseks määratud teist tähtaega kuni 13.11.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja ja menetluskulude taotluse Hankija. Vaidlustuskomisjon jätab tähelepanuta Vaidlustaja 06.11.2026 esitatud menetluskulude taotluse, kuna see on esitatud hilinemisega - vaidlustuskomisjon on 02.11.2026 kirjas 12.2-10/222 märkinud sõnaselgelt, et menetluskulude taotlused (olemasolevate kulude kohta) tuleb esitada 05.11.2026. Samuti ei nähtu ühestki Vaidlustaja esitatud menetlusdokumendist nimetatud lepingulise esindaja tegelikku kaasamist. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude taotluse Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **EK KV SPV3 OÜ**, põhjendab vaidlustusi kokkuvõtlikult järgmiselt.

5.1. RHS § 73 lg 3 p 6 annab Hankijale kaalutlusõiguse hankemenetluse kehtetuks tunnistamiseks üksnes põhjendatud vajaduse korral. Need põhjendused peavad olema reaalsed ja otsusest kontrollitavad ning võimaldama mõista, miks riigihankega ei ole võimalik jätkata. Hankija otsused Riigihangete kehtetuks tunnistamiseks nendele nõuetele ei vasta.

5.2. Hankija on tuginenud Riigihangete kehtetuks tunnistamisel sisuliselt samadele asjaoludele:
- vajadusele muuta tööde piirkondlikku jaotust,

- võimaldada tööde tegemist üle maakonnapiiride ning
- ajastada hankelepingute lõppemist.
Need põhjendused on üldsõnalised ega ole tegelike asjaoludega piisavalt seostatud. Hankija ei ole põhjendanud, miks ei ole võimalik Riigihankeid olemasolevatel tingimustel jätkata.

5.3. Vaidlustaja vaidlustab Riigihangete puhul Hankija lähtekoha, et Raplamaa töövõtuleping nr 286736-2 on lõppenud.
Riigihangete registrist nähtuvalt on see leping jätkuvalt kehtiv ja täitmisel. Lõppenud on töövõtuleping nr 286736-4, mis puudutas Lõuna-Tartumaad. Seetõttu ei põhjenda Raplamaa lepingupartnerita jäämise väide Riigihangete piirkondliku jaotuse muutmist.

5.4. Vaidlustaja ei nõustu vajadusega muuta hankelepingute piirkondlikku korraldust põhjusel, et töid oleks vaja teha üle maakonnapiiride. Vaidlustaja on varasemate lepingute alusel teinud töid väljaspool vastava lepinguga nimetatud maakonda ning selline töökorraldus ei ole varem takistanud lepingute täitmist. Seetõttu ei kinnita maakondadeüleste tööde vajadus Riigihangete kehtetuks tunnistamise vajadust.

5.5. Vaidlustaja vaidleb vastu ka Hankija põhjendusele, mis puudutab lepingute lõpptähtaegade ja järgmiste hanketsüklite ajastamist. Hankija soovitud ajaline korraldus oleks saavutatav ka Riigihankeid jätkates.

5.6. Isegi kui Hankija vajadus on muutunud, ei tulene sellest automaatselt vajadust Riigihankeid kehtetuks tunnistada. Riigihangete tingimused võimaldavad muutunud vajadustega arvestada ka muul viisil, sh korraldada vajaduse korral täiendavaid hankeid. Osade töömahtude muutumine või väljajäämine ei välista Riigihangete jätkamist ning Riigihangete kehtetuks tunnistamine on sellises olukorras ebaproportsionaalne.

5.7. Vaidlustaja peab Hankija põhjendusi otsituks ning leiab, et Hankija lihtsalt ei soovi Vaidlustajaga hankelepinguid sõlmida.

5.8. Riigihange viitenumbriga 306631
Riigihankes viitenumbriga 306631 vaidleb Vaidlustaja vastu Hankija kavatsusele käsitleda Läänemaad ja Raplamaad edaspidi ühise piirkonnana. Kuna Vaidlustaja hinnangul on Raplamaa leping nr 286736-2 jätkuvalt kehtiv, puudub ka Hankija väidetud vajadus Raplamaa ja Läänemaa ühendamiseks. Seetõttu ei põhjenda Raplamaa olukord Vaidlustaja hinnangul Läänemaa Riigihanke kehtetuks tunnistamist.

5.9. Riigihange viitenumbriga 306569

5.9.1. Riigihankes viitenumbriga 306569 vaidleb Vaidlustaja vastu Hankija seisukohale, et 21.04.2026 sõlmitud Ida- ja Lääne-Virumaa laiendus- ja hooldustööde leping katab kogu selle Riigihankega hõlmatud vajaduse ning eraldiseisva Lääne-Virumaa hoolduslepingu järele puudub vajadus. 2026. aasta jaanuaris oli Lääne-Virumaal kavandatud 1399 ühiku suurune tellimus, samas kui 2025. aastal oli tellimuse maht 955 ühikut. Sellest tulenevalt peab Vaidlustaja ebausutavaks, et vajadus täiendava töömahu järele oleks 2026. aastal ära langenud.

5.9.2. Vaidlustaja tugineb ka eri hangete töömahtude võrdlusele väites, et riigihangetes viitenumbritega 286734 ja 306569 oli kavandatud töömaht ligikaudu 9100 ühikut, samas kui riigihankes viitenumbriga 304162 oli kahe maakonna 6-20 kV ja 35 kV tööde kogumaht 6600 ühikut. Lisaks väidab Vaidlustaja, et Lääne-Virumaal on liinihoolduse võlg üks suuremaid Eestis.

5.10. 05.11.2026 esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.10.1. Vaidlustaja jääb seisukohale, et Raplamaa leping nr 286736-2 ei olnud lõppenud. Riigihangete registris on leping märgitud kehtivaks kuni 31.12.2027 ning lepingu p 9.6 kohaselt on ennetähtaegseks lõpetamiseks ette nähtud vähemalt üheksakuuline etteteatamistähtaeg. Vaidlustaja väitel on Hankija valetanud, et leping nr 286736-2 on lõppenud.

5.10.2. Hankija vastusest vaidlustusmenetluses ei nähtu Raplamaa lepingu tegelikku lõppemise aega ning Hankija ei ole esitanud algset e-kirja ega muud tõendit, millest nähtuks, et leping on juba lõppenud. Seetõttu ei ole tõendatud, et Raplamaa oli Riigihangete menetlemise ajal töövõtjata. Vaidlustaja väitel ei nähtu esitatud lõpetamisavaldusest ka lepingu soovitud lõppemise kuupäeva (vähemalt üheksakuulise etteteatamistähtaja ettenägemisest ei saa järeldada, millal leping tegelikult lõpeb).

5.10.3. Maakondadeüleste tööde tegemist on varem praktiseeritud ja see ei ole põhjustanud probleeme. Põhjendamatu on lahendus, mille tulemusel tellitaks sama teenust mitmelt eri töövõtjalt. Riigihange viitenumbriga 304183 hõlmas juba mitut maakonda ning erinevaid liinikoridoride hooldus- ja laiendustöid.

5.10.4. Lepingute ajalise sobitamise küsimuses ei ole Hankija Vaidlustaja vastuväidetele vastanud.

5.10.5. Kokkuvõttes jääb Vaidlustaja seisukohale, et Riigihangete kehtetuks tunnistamise tegelik põhjus on Hankija soovimatus Vaidlustajaga hankelepinguid sõlmida ning see on vastuolus riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega.

6. Hankija, **Elektrilevi OÜ**, vaidleb vaidlustustele vastu.

6.1. Lahendada tuleb üksnes küsimus, kas Hankijal oli RHS § 73 lg 3 p 6 ja „Juhised pakkujale“ p 4.8 alusel põhjendatud vajadus Riigihanked kehtetuks tunnistada. Pakkumuste jõusoleku pikendamine, pooltevaheline teabevahetus, varasemad lepingud ja varasemad vaidlused ei puuduta Hankija vajaduse muutumist ega mõjuta vaidlustatud otsuste õiguspärasust.

6.2. RHS § 73 lg 3 p 6 alusel on Hankijal hankemenetluse kehtetuks tunnistamisel lai kaalutlusruum. Põhjendatud vajadus võib tuleneda nii Hankijast endast kui ka temast sõltumatutest asjaoludest ning määrav on, et põhjus oleks reaalne ja kooskõlas riigihanke üldpõhimõtetega.

6.3. Hankija ei nõustu väitega, et Riigihangete kehtetuks tunnistamise põhjendused on ebaselged või läbipõimunud. Hankija hinnangul sisaldavad vaidlustatud otsused nii Riigihangetele ühiseid kui ka iga riigihanke konkreetseid põhjendusi.

6.3.1. Riigihanke viitenumbriga 306631 puhul on Hankija hinnangul Läänemaal kavandatud laiendustööde maht väike ning eraldiseisev hooldusmaht ei taga kogu lepinguperioodiks piisavat ja ühtlast töökoormust. Koos Raplamaa vähenenud töömahuga peab Hankija otstarbekaks ühendada Läänemaa ja Raplamaa üheks piirkonnaks, et koondada töömahud, ühtlustada töökoormust ja vähendada lepingute halduskoormust.

6.3.2. Riigihanke viitenumbriga 306569 puhul hõlmab 21.04.2026 sõlmitud Ida- ja Lääne-Virumaa laiendus- ja hooldustööde leping Hankija väitel Lääne-Virumaa osas kogu riigihanke esemeks oleva vajaduse ning võimaldab vajaduse korral tellida ka madalpinge töid. Seetõttu

puudub Hankijal vajadus eraldiseisva Lääne-Virumaa hooldusleping järele ja juba see asjaolu iseseisvalt põhjendab hankemenetluse kehtetuks tunnistamist.

6.4. Riigihangete kehtetuks tunnistamise ühine põhjus on Hankija vajadus kujundada tulevased lepingud selliselt, et piirkonna töövõtjat oleks võimalik vajaduse korral kasutada ka vahetult külgnevas naaberpiirkonnas. Tegelikud töömahud võivad lepingu täitmise käigus prognoositust erineda ning naaberpiirkonna töövõtja kaasamise võimalus annab täiendava ressursi mh ajakriitiliste tööde jaoks. Riigihangete alusdokumendid sellist kohustust ette ei näe.

6.5. Hankija pädevusse kuulub selle otsustamine, milline piirkondlik jaotus ning tööde korraldamise viis vastab tema tegelikule vajadusele. Vaidlustaja pakutud võimalus katta muutunud vajadused lisatellimuste või uute hangetega ei tähenda, et Hankija oleks kohustatud Riigihankeid algsetel tingimustel jätkama.

6.6. Avatud hankemenetluses ei ole pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva võimalik muuta riigihanke eset ega riigihanke alusdokumentides kehtestatud tingimusi. Tööde piirkondlik jaotus ning kohustus teha töid naaberpiirkonnas puudutavad hanke eset ja pakkumuste koostamise aluseks olnud tingimusi. Nende hilisem muutmine võiks rikkuda pakkujate võrdse kohtlemise põhimõtet, mistõttu on muutunud vajadusega arvestamiseks võimalik hankemenetlus kehtetuks tunnistada.

6.7. Hankija ei nõustu Vaidlustaja ebavõrdse kohtlemise väitega. Kehtetuks tunnistamise otsused kehtivad kõigi pakkujate suhtes samal viisil ning Vaidlustajal on võimalik osaleda muutunud vajaduse katmiseks korraldatavates uutes riigihangetes.

6.8. 13.11.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.8.1. Hankija ei nõustu väitega, et Raplamaa lepingu nr 286736-2 lõppemise kohta on esitatud valeandmeid.
Segesment OÜ esitas 01.06.2026 avalduse lepingu ennetähtaegseks lõpetamiseks ning leping lõpeb etteteatamistähtaja möödumisel. Otsuses kasutatud väljend „lõppes ennetähtaegselt“ tähendab Hankija selgituse kohaselt lepingu lõpetamist 01.06.2026 esitatud avaldusega. Etteteatamistähtaja jooksul lepingu täitmise jätkumine ei ole vastuolus registrikandega, mille järgi on leping täitmisel.

6.8.2. Hankija jääb seisukohale, et piirkondliku jaotuse muutmine põhineb tegelikel vajadustel. Lääne-Virumaa vajadus on kaetud olemasoleva lepinguga, Läänemaa ja Raplamaa ühendamine võimaldab tasakaalustada nende töömahte ning Pärnumaad on otstarbekas käsitleda eraldi. Erakorraliste tööde tellimise võimalus ja tööde prioriseerimine ei asenda püsivat hooldus- ja laiendustööde töövõimekust. Naaberpiirkonna töövõtja kaasamise eesmärk ei ole sama teenuse paralleelne tellimine mitmelt töövõtjalt. Vaidlustaja esitatud lisad puudutavad Läänemaa liinitrasse ja teiste lepingute alusel toimunud tööde järjestamist ega tõenda Raplamaa tööde valdavat täidetust.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Menetlusreeglid

7.1. RHS § 219³ kohaselt viiakse enne 01.11.2026 alustatud riigihanke menetlused lõpuni, lähtudes RHS-i 31.10.2026 kehtinud redaktsioonis sätestatud nõuetest.
Vaidlustatud Riigihanked on alustatud vastavalt 10.03.2026 ja 04.03.2026 ning vaidlustused on

esitatud 19.10.2026. Seetõttu lähtub vaidlustuskomisjon käesolevas otsuses RHS-i 31.10.2026 kehtinud redaktsioonist ning otsuses viidatud RHS-i sätted on selle redaktsiooni sätted.

7.2. Vaidlustused on liidetud üheks vaidlustusasjaks (p 3) ning vaatamata sellele, et Hankija on teinud kõigis neljas p-s 3 nimetatud riigihankes ühesuguse sisuga kehtetuks tunnistamise otsuse, hindab vaidlustuskomisjon kummagi Riigihanke kehtetuks tunnistamise otsuse õiguspärasust eraldi, lähtudes sellest, millised otsuses toodud põhjendused vastava konkreetse riigihanke kohta käivad. Riigihangete viitenumbritega 304161 ja 304183 kohta käivaid põhjendusi (09.10.2026 otsuse p-d 5 ja 6) vaidlustuskomisjon käesolevas asjas ei hinda.

8. Vaidluse ese ja vaidlustuskomisjoni kontrolli ulatus

8.1. Vaidlustuste lahendamiseks tuleb vastata küsimusele, kas Hankijal oli Riigihangete kehtetuks tunnistamiseks RHS § 73 lg 3 p 6 tähenduses põhjendatud vajadus.
Hankemenetluse kehtetuks tunnistamine RHS § 73 lg 3 p 6 alusel on hankija kaalutlusotsus. Vaidlustuskomisjon ei asenda Hankija kaalutlusi enda omadega ega otsusta Hankija eest, milline hankelepingute piirkondlik jaotus või töökorraldus on tema jaoks kõige otstarbekam. Vaidlustuskomisjon kontrollib, kas Hankija otsus on põhjendatud ja põhjendused kontrollitavad, kas Hankija on tuginenud tegelikele asjaoludele, kas kehtetuks tunnistamise põhjus on reaalne ega ole ilmselgelt üksnes ettekääne, ning kas otsus on kooskõlas riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega (RHS § 3).

8.2. Põhjendatud vajadus võib tuleneda nii hankijast sõltumatutest asjaoludest kui ka hankijast endast ning see ei pea olema kaalukas või oluline (Euroopa Kohtu otsus C-27/98, p-d 23 ja 25), kuid see ei tohi olla meelevaldne. Ka Hankija vajaduse täpsustumine või ümberhindamine hankemenetluse kestel võib põhjendada hankemenetluse kehtetuks tunnistamist, kui vajadus on tegelik ja otsuses kontrollitavalt põhjendatud ning hankemenetluse jätkamine ei vasta enam Hankija tegelikule vajadusele või ei ole tema jaoks otstarbekas. Hankija ei ole kohustatud sõlmima hankelepingut, mida ta ei vaja või mis ei vasta tema vajadusele, üksnes seetõttu, et hankemenetlusega on jõutud parima pakkumuse väljaselgitamiseni.

8.3. Kui Hankija on toonud kehtetuks tunnistamise otsuses mitu põhjendust, piisab otsuse õiguspärasuseks sellest, kui vähemalt üks neist iseseisvalt põhjendab otsust. Seetõttu ei pea vaidlustuskomisjon andma hinnangut kõigile Vaidlustaja vastuväidetele, kui riigihanke kehtetuks tunnistamine on õiguspärane juba ühe iseseisva põhjenduse alusel.

9. Kehtetuks tunnistamise otsuste põhjendamine

9.1. Vaidlustaja leiab, et Hankija otsuse põhjendused on üldsõnalised, kõigis riigihangetes samad ja omavahel läbi põimunud ning ei võimalda aru saada, miks Riigihankeid jätkata ei saa. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu.
Hankija 09.10.2026 otsus koosneb Riigihangetele ühisest osast (p-d 2, 7 ja 8) ning iga riigihanke kohta eraldi esitatud põhjendustest (p 3 Läänemaa ja Raplamaa kohta ning p 4 Lääne-Virumaa kohta). See, et Hankija vormistas nelja riigihanke kehtetuks tunnistamise ühe dokumendina, ei muuda otsust iseenesest põhjendamatuks. Otsusest nähtub piisava selgusega, millistel asjaoludel ja kaalutlustel kumbki vaidlustatud riigihange kehtetuks tunnistati. Seega on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsused on põhimõtteliselt kontrollitavad.

9.2. Mõlema riigihanke alusdokumendi „Juhised pakkujale“ p 4.8.1 kohaselt on Hankijal õigus hankemenetlus kehtetuks tunnistada, kui hanke väljakuulutamisel esinenud asjaolud ja tingimused on oluliselt muutunud ning hanke realiseerimine on muutunud Hankija jaoks võimatuks või ebaotstarbekaks. Seega ei eelda see tingimus tingimata riigihanke jätkamise

võimatust, kuid ka ebaotstarbekusele tuginemisel tuleb põhjendada asjaolude ja tingimuste olulist muutumist ning selle seost riigihanke jätkamise ebaotstarbekusega.
Juhiste p 4.8.3 näeb ette alternatiivsed alused: Hankija juhtimisorgani otsusest tuleneva hanke korraldamise võimatuse, muudatuse Hankija tegevuseesmärkides ja prioriteetides või hanke ajal teatavaks saanud asjaolud, mis välistavad või muudavad ebaotstarbekaks hanke lõpuleviimise alusdokumentides sätestatud korras. Viimasele alusele tuginemine ei eelda seega eraldi juhtimisorgani otsust ega hanke lõpuleviimise objektiivset võimatust.
Juhiste p-s 4.8 kasutatud sõnad „muu hulgas“ näitavad, et loetelu ei ole ammendav. Samas ei tõenda kehtetuks tunnistamise võimaluse ettenägemine riigihanke alusdokumendis iseenesest konkreetse otsuse põhjendatust ega vabasta Hankijat kohustusest näidata, millised tegelikud asjaolud tingivad hankemenetluse lõpetamise vajaduse.
Järgnevalt hindab vaidlustuskomisjon, kas Hankija toodud põhjendused on sisuliselt asjakohased ja põhjendavad piisavalt Riigihangete kehtetuks tunnistamist.

10. Riigihange viitenumbriga 306569

10.1. Hankija on riigihanke viitenumbriga 306569 kehtetuks tunnistamist põhjendanud eelkõige sellega, et 21.04.2026 sõlmitud Ida- ja Lääne-Virumaa laiendus- ja hooldustööde leping katab Lääne-Virumaa osas Riigihankega hõlmatud vajaduse täielikult ning võimaldab vajaduse korral tellida ka madalpinge töid, mistõttu eraldiseisva Lääne-Virumaa hoolduslepingu järele vajadus puudub (09.10.2026 otsuse p 4). Vaidlustuskomisjoni hinnangul on tegemist iseseisva põhjendusega, mis üksinda põhjendab riigihanke viitenumbriga 306569 kehtetuks tunnistamist: kui Hankija vajadus on juba kaetud teise kehtiva hankelepinguga, puudub tal vajadus sõlmida sama eseme kohta veel üks hankeleping.

10.2. Vaidlustaja leiab, et on ebausutav, et vajadus täiendava töömahu järele oleks 2026. aastal ära langenud. Hankija väide, et 21.04.2026 sõlmitud leping hõlmab Lääne-Virumaa osas riigihanke esemeks olevad tööd ja võimaldab vajaduse korral tellida ka madalpinge töid, on konkreetne. Vaidlustaja ei ole väitnud, et nimetatud leping neid tööliike ei hõlma, ega esitanud andmeid, millest nähtuks, et selle lepingu alusel ei ole võimalik vajalikku mahtu tellida. Vaidlustaja vastuväited tuginevad varasemate lepingute tellimustele ja teiste riigihangete prognoositud mahtudele.

10.3. Vaidlustaja esitatud töömahtude võrdlus puudutab küsimust, kas 21.04.2026 sõlmitud leping võimaldab katta Lääne-Virumaa hooldustööde vajaduse kogu vajalikus mahus. Seda küsimust tuleb eristada sellest, kas nimetatud leping hõlmab vastavaid tööliike. Ainuüksi tööliikide kattumine ei kinnita kogu vajaduse kaetust, kuid ka Vaidlustaja viidatud töömahud ei tõenda iseenesest olemasoleva lepingu ebapiisavust.
Vaidlustaja viidatud 2026. aasta jaanuaris Vaidlustajale tehtud 1399 ühiku suurune tellimus esitati Vaidlustajaga varem sõlmitud Lääne-Virumaa lepingu alusel, mille Hankija lõpetas 16.02.2026. Asjaolu, et 2026. aasta alguses oli Lääne-Virumaal kavandatud varasemast suurem töömaht, ei näita, et seda vajadust ei oleks võimalik katta hiljem, 21.04.2026 sõlmitud lepingu alusel. Samuti ei tulene eri riigihangete töömahtude võrdlusest (riigihanked viitenumbritega 286734, 306569 ja 304162), et 21.04.2026 sõlmitud leping oleks Lääne-Virumaa vajaduse katmiseks ebapiisav. Riigihangete alusdokumentides märgitud töömahud on prognoosid ning Vaidlustaja ei ole esitanud andmeid selle kohta, et Hankijal oleks Lääne-Virumaal vajadus, mida olemasoleva lepingu alusel tellida ei saa. Vaidlustaja väide, et Lääne-Virumaal on liinihoolduse võlg üks Eesti suurimaid, on jäänud tõendamata ning ka selle paikapidavuse korral ei nähtuks sellest, et vajadust ei oleks võimalik katta olemasoleva lepingu alusel.

10.4. Tulenevalt eespooltoodust leiab vaidlustuskomisjon, et Hankijal oli riigihanke viitenumbriga 306569 kehtetuks tunnistamiseks põhjendatud vajadus, kuna selle riigihankega

hõlmatud vajadus on kaetud 21.04.2026 sõlmitud Ida- ja Lääne-Virumaa laiendus- ja hooldustööde lepinguga. See asjaolu põhjendab iseseisvalt riigihanke kehtetuks tunnistamist. Seetõttu puudub vajadus hinnata selle riigihanke osas ülejäänud kehtetuks tunnistamise põhjendusi ning Vaidlustaja vastuväiteid, mis puudutavad Raplamaa lepingu kehtivust, naaberpiirkonnas tööde tegemist ja lepingute lõpptähtaegade ühtlustamist.

11. Riigihange viitenumbriga 306631

11.1. Riigihanke viitenumbriga 306631 kehtetuks tunnistamist on Hankija põhjendanud sellega, et Läänemaa kavandatud laiendustööde maht on väike ning piirkonna hooldustööde maht eraldiseisvana ei ole piisav, et tagada töövõtjale kogu lepinguperioodiks ühtlane ja piisav töökoormus; Raplamaal on varem kavandatud laiendustöödest oluline osa tehtud ning ka seal on töömaht vähenenud; lisaks jääb Raplamaa senise töövõtja lepingu ennetähtaegse lõppemise tõttu töövõtjata. Seetõttu kavandab Hankija käsitleda Läänemaad ja Raplamaad edaspidi ühise piirkonnana (09.10.2026 otsuse p 3).
Vaidlustaja vaidleb sellele vastu peamiselt väitega, et Raplamaa leping nr 286736-2 ei ole lõppenud ning Hankija on selle kohta esitanud valeandmeid.

11.2. Hankija on vaidlustusmenetluses selgitanud, et Segesment OÜ esitas 01.06.2026 avalduse lepingu nr 286736-2 ennetähtaegseks lõpetamiseks ning leping lõpeb etteteatamistähtaja möödumisel. Vaidlustaja kahtlus Hankija esitatud e-kirja väljavõtte autentsuses on paljasõnaline ning vaidlustuskomisjonil puudub alus pidada seda dokumenti ebaõigeks.

11.3. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et Hankija 09.10.2026 otsuses kasutatud sõnastus, mille kohaselt Raplamaa leping „lõppes ennetähtaegselt“, ei ole täpne. Segesment OÜ esitas 01.06.2026 avalduse lepingu nr 286736-2 ennetähtaegseks lõpetamiseks, kuid teatas ühtlasi kohustuste täitmise jätkamisest kuni lepingu lõppemiseni. Raamlepingu p 9.6 annab poolele õiguse leping ühepoolse kirjaliku avaldusega ennetähtaegselt lõpetada, teatades sellest teisele poolele vähemalt üheksa kuud ette. Segesment OÜ avaldusest (01.06.2026 e-kirjaga) nähtub selle õiguse kasutamine, mitte üksnes ettepanek lepingu lõpetamist kaaluda. Lepingu lõpetamine ei sõltunud seega Hankija täiendavast nõusolekust. Avalduses esitatud palve kinnitada selle kättesaamist ja teatada etteteatamistähtaja alguskuupäev puudutab tähtaja arvestamist, mitte lõpetamisega nõustumist.
Asjaolu, et leping oli Hankija otsuse tegemise ajal veel täitmisel, ei välista selle eelseisva lõppemise arvestamist tööde edasise korralduse kavandamisel. Käesoleva vastuväite lahendamisel ei ole määrav lepingu täpne lõppemispäev, vaid see, et lepingupartner oli kasutanud lepingus ette nähtud ennetähtaegse lõpetamise õigust ning Hankijal tuli tööde jätkuvuse tagamiseks arvestada senise lepingu lõppemisega. Seetõttu ei lükka lepingu täitmise jätkumine ega registris kajastatud esialgne lõpptähtaeg iseenesest ümber Raplamaa tööde edasise korraldamise vajadust. Hankija otsuses nimetatud Raplamaa töövõtjata jäämine seostub seega sisuliselt lepingu eelseisva lõppemisega, mitte lepingu lõppemisega juba 01.06.2026. Otsuse põhjenduse hindamisel omab tähtsust, et Hankija tugines juba 09.10.2026 otsuses Raplamaa senise lepingu ennetähtaegsele lõppemisele ning vajadusele korraldada Läänemaa ja Raplamaa tööd edaspidi ühiselt. Vaidlustusmenetluses antud selgitus täpsustab selle sama lepingu lõpetamise ajalist mõju, mitte ei lisa otsuses puudunud uut kehtetuks tunnistamise põhjust.

11.4. Hankija põhjendus Läänemaa ja Raplamaa ühendamiseks ei seisne üksnes Raplamaa senise lepingu ennetähtaegses lõppemises, vaid ka mõlema piirkonna töömahtudes. Hankija on selgitanud, et Läänemaa hooldustööde maht ei taga eraldiseisvana kogu lepinguperioodiks piisavat ja ühtlast töökoormust ning Raplamaal on varem kavandatud laiendustöödest oluline osa juba tehtud. Nende töömahtude koondamise eesmärk on tagada ühe lepingu raames

ühtlasem töökoormus. Vaidlustaja vastuväide, et Raplamaa leping oli otsuse tegemise ajal veel täitmisel, ei lükka iseenesest ümber töömahtude ühendamise otstarbekust ega välista tööde edasise korralduse kavandamist senise lepingu eelseisvat lõppemist arvestades. Läänemaa töömahu kohta Vaidlustaja vastuväiteid ei esitanud, tema vastuväide Läänemaa ja Raplamaa ühendamisele tugineb sellele, et Raplamaa leping jätkub.

11.5. Läänemaa ja Raplamaa ühendamine üheks lepinguliseks piirkonnaks tähendab riigihanke eseme muutmist. Avatud hankemenetluses ei ole võimalik pärast pakkumuste esitamist muuta riigihanke eset ega pakkumuste koostamise aluseks olnud tingimusi, kuna see mõjutaks pakkujate ringi ja pakkumuste sisu ning rikuks pakkujate võrdset kohtlemist. Seetõttu ei olnud Hankijal võimalik muutunud vajadusega arvestada riigihanke viitenumbriga 306631 raames ning selle riigihanke jätkamine oleks tähendanud hankelepingu sõlmimist, mis ei vasta enam Hankija tegelikule vajadusele.

11.6. Vaidlustaja leiab, et Hankija oleks saanud muutunud vajadusega arvestada muul viisil, sh korraldades Raplamaa jaoks eraldi hanke, mistõttu on riigihanke viitenumbriga 306631 kehtetuks tunnistamine ebaproportsionaalne. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu.
Hankija pädevuses on otsustada, millise piirkondliku jaotuse ja millise arvu lepingute kaudu ta oma vajaduse katab. Asjaolu, et Hankija vajaduse oleks võinud katta ka teistsuguse lahendusega, ei muuda Hankija valitud lahendust iseenesest õigusvastaseks, kui see põhineb tegelikel asjaoludel ja arusaadavatel kaalutlustel. Hankija on põhjendanud, miks ta peab otstarbekaks koondada Läänemaa ja Raplamaa väikesed töömahud ühe lepingu alla (töövõtjale piisava ja ühtlase töökoormuse tagamine ning lepingute halduskoormuse vähendamine). Need kaalutlused on asjakohased ning kooskõlas rahaliste vahendite otstarbeka kasutamise põhimõttega.

11.7. Tulenevalt eespooltoodust leiab vaidlustuskomisjon, et riigihanke viitenumbriga 306631 kehtetuks tunnistamise otsus on piisavat põhjendatud. Läänemaa ja Raplamaa töömahtude koondamine üheks lepinguliseks piirkonnaks võimaldab tagada Hankijale ühtlasema töökoormuse ja vähendada lepingute halduskoormust. Seda eesmärki ei ole võimalik saavutada üksnes Läänemaad hõlmava riigihanke algseid tingimusi säilitades ega Raplamaa jaoks eraldi hankelepingut sõlmides. Nimetatud põhjus õigustab riigihanke viitenumbriga 306631 kehtetuks tunnistamist iseseisvalt, mistõttu ei ole vaja eraldi hinnata naaberpiirkonnas töötamise kohustuse ja lepingute lõpptähtaegade ühtlustamise põhjendusi ega nende kohta esitatud Vaidlustaja vastuväiteid.

12. Kokkuvõtlikult on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsused Riigihangete kehtetuks tunnistamiseks on kooskõlas RHS § 73 lg 3 p-ga 6 ja RHS §-s 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega. Hankija ei pea tõendama, et Riigihangete hankemenetluste jätkamine on objektiivselt võimatu ja õiguspärasuseks piisab sellest, et pärast menetluse alustamist ilmnenud või täpsustunud tegelik vajadus muudab algsetel tingimustel lepingu sõlmimise Hankija jaoks ebaotstarbekaks. Vaidlustuskomisjon ei asenda Hankija otstarbekusotsust enda hinnanguga, vaid kontrollib kitsalt kaalutlusvigade puudumist.
Vaidlustaja väide, et Riigihangete kehtetuks tunnistamise tegelik eesmärk oli vältida temaga hankelepingute sõlmimist, ei ole leidnud kinnitust. Eespool hinnatud asjaoludest nähtuvad kummagi riigihanke kehtetuks tunnistamiseks konkreetsed, Hankija tööde korraldamise vajadusega seotud põhjused. Vaidlustaja viidatud pakkumuste jõusoleku pikendamine, pooltevaheline teabevahetus ning varasemad lepingulised suhted ja vaidlused ei anna käesolevas asjas koos eespool hinnatud kehtetuks tunnistamise põhjendustega piisavat alust järeldada, et need põhjused olid näilised.

13. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.
Hankija taotleb lepingulise esindaja kulude hüvitamist kokku 3646,50 eurot (käibemaksuta) 18,7 tunni õigusabiteenuse osutamise eest tunnihinnaga 195 eurot (käibemaksuta). Arvestades vaidlustusasjade ühist ettevalmistamist, vaidlustuste osalist sisulist kattuvust, seda, et asjad ei olnud sisult keerulised (isegi kui asja mahtu paisutasid Vaidlustaja ohtrad lisad) ning ka seda, et pärast seisukohtade esitamist vaadati sisuliselt läbi kolmest vaidlustusest kaks, peab vaidlustuskomisjon põhjendatuks mõista Vaidlustajalt Hankija kasuks välja kulud 10 tunni eest 1950 eurot (käibemaksuta).
Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk